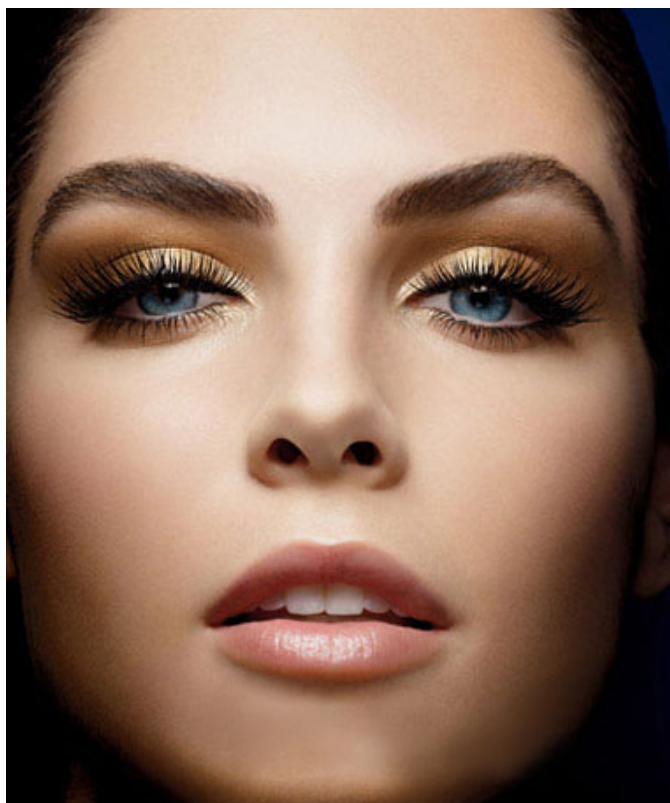

MÙ MẮT BẮT THÌNH LÌNH

Tác Giả: H Phi
Thứ Ba, 29 Tháng 11 Năm 2011 22:15

.Ai cũng nên đợc đợc đợc phòng b MÙ BẮT THÌNH LÌNH.

Tóc ng ta có câu "B y m i ch a què, Ch khoe r ng lành".Th c v y, m t ng i bình th ng kho m nh, đ p đ , r i ro có th thình lình tr nên tàn ph . B nh ho n x y ra b t ch t, không bi t đầu tiên li u, đ phòng. M i đây, tôi đợc tin m t ng i quen cũ Vi t Nam, kho đ p m t th i, nay hoàn toàn mù loà tàn t t hôm bà y đi nh r ằng cách nay 10 năm. Ngay khi r ằng đợc lờ ra, bà th y t i t ắm m t m ỳ, và sau đó ch toàn m t màu đen t i, bà không còn th y gì n a. Tuy r ng đôi m t bà v n m , nh m, ng i chung quanh nhìn vào v n t ng đôi m t kho m nh nh bình th ng. Nghe k i, vài bác sĩ quen đ ầy cho là không ph i v y, vì m t và r ằng đầu có liên h g. Nh ng có ai đã h c, bi t, ho c kinh nghi m h t m i chuy n vì nh ng đ i u, nh ng ki n th c chúng ta ch a bi t t i, ch a khám phá ra mệnh mông nh vũ tr .

Nhân chuy n n y, ông Tu n, m t ng i b n già c a ng i vi t, đem chuy n t i m t c a ông y M ra k i. * * * * Cách đây 7 năm, lúc ông Tu n vào tu i 60, t t lão kho m nh, đi đ ng nhanh nh n không kém m t trai tr . Tuy có đông con, nh ng t t c đ u đã ra riêng. T lúc chúng 17, 18 tu i vào đ i h c, và sau khi ra tr ng, không đ a nào quay i, nên chuy n g

Mù Mọt Bọt Thành Linh

Tác Giả: H Phi

Thứ Ba, 29 Tháng 11 Năm 2011 22:15

nh ng nh ông cũng l i h i m t mình.

M t sáng Th B y mùa Hè, ông s p x p l i garage. B ng lên b xu ng m t s đ đ c th ng th ng, nh ng v i tu i Tu n lúc n y k là n ng và có ph n cng g n c t. Sau m t h i h c, ông vào phòng n m ngh . B t TV lên xem, ông th y màn nh TV có hai n c, m t n a gi ng nh ngoài n ng, m t n a nh trong bóng râm, và nh có vài tia ch p trong m t. C m th y trong m t có s b t th ng, tuy không có gì đau nh c đáng k , ông đ n bác sĩ gia đình, không khám bi t đ c gì, nh ng ông đ c gi i thi u đ n bác sĩ chuyên khoa b nh m t Bolsa. * * * * *

L n đ u tiên đ n bác sĩ chuyên khoa gi i ph u m t, ô. Tu n không ng r ng ng i ta b b nh m t cũng khá đng. Ch m t h i lâu, ô. Tu n đ c đ a ng i vào gh đ đ c các ch E to nh . Ban đ u m t trái đ c che kín, đ đ c b ng m t ph i. Cô y tá th t i th lui m t lát, ô. Tu n ch ng th y gì c , ch m t màu đen mà thôi. Che m t ph i, m t trái v n còn th y rõ, ô. Tu n r t ng ngàng sao l i có chuy n khác th ng nh v y, vì c hai m t l i gi v n t t đ u.

Sau m t lát nh thu c m r ng con ng i, bác sĩ soi đèn vào xem xét, và cho ô Tu n bi t :
Võng mô m t ph i b r i rách (Retina Detachment, OD).

Lo s , Tu n h i có thu c hay cách gì ch a tr không, Bác sĩ b o đây không ch a đ c và s gi i thi u đi n i khác đ m . Nghe ph i m m t, Tu n ho ng h t h i :

" M m t r i làm tôi đui sao"

, Bác sĩ b o :

"M t ph i đã đui r i, còn đui gì n a".

Tu n nh n gi y gi i thi u đ đ n phòng m ch t có tên là OC Retina Group Santa Ana. Lúc đó đã quá 5 gi chi u th b y, các văn phòng bác sĩ đ u đóng c a, nên ph i ch đ n sáng th hai. V nhà, ô. Tu n r t hoang mang lo s , c đêm nghĩ bu n không ng đ c. M t m t thành linh vô c đã b mù, và n u m t kia cũng có th theo đà nh v y, thì s ng đ ch t đ mà thôi.

Tu i già đây bu n cô qu nh. Ni m vui là xem TV và hay lái xe đ o ch i ng m thiên h giàu sang và tr i mây phong c nh ngo n m c. N u mù không th y gì n a, thì k nh ch t r i, cu c s ng ch là đau kh trong t m t i mà thôi. * * * * *

Tr a Ch Nh t hôm sau, n i nhà ng i con tr ng có party sinh nh t cho đ a cháu. N m nhà

Mù Mọt Bọt Thành Linh

Tác Giả: H Phi
Thứ Ba, 29 Tháng 11 Năm 2011 22:15

mọt mình buồn, Tuấn cũng mò đến tham dđ khuây khođ. Sđ n gđ p ngđđi con thđ làm MD cũng đđn đđ. Nghĩ nhđ ng ngđđi trong cùng mọt nghđ, thđđ ng biđt chuyên môn tài giđđi cđa nhau hđn, Tuấn đđm trđđ ng hđp mọt mình ra kđ và hđi :**“Con làm cho mđy bđnh viđn lđn đđ lâu, con có biđt bác sĩ chuyên khoa nào giđđi**

đđ bđnh nđy, chđ cho bđ đđn chđa trđ”.

Ồ Tuấn liđn đđđđc đđp :

“Mọt bđ đđ tđt nđm mđđđi nđm rđđi, mà còn đđi gì nđa chđ”

(Thđng con này thđ nào cũng bđ trđđi đđnh)

Tuđn nghe, tiu nghđđu, thđn thđng cđm thđy mình có phđn nđi nđ tham đđđi, nđn thđi khđng nđđi giđ thêm nđa. Sđ cách ngđn thđ hđ (generation gap) và xáo trđn vđn hoá (cultural turbulence) đđ làm cho ngđđđi ta khđng hiđđu nhau hođc thđng cđm đđ giđđp nhau. Hđc thuyđt Dđđng Chu tđ Trung Hoa xđa và chđ nghĩa cá nhân vđt chđt nay đđ Hoa Kđ đđđđc kđt hđp rđt chđt chđ nđđi giđđi trđ thđnh thđđi và đđc đđa.

Đúng ra mọt Tuấn đđ tđt cđ 60 nđm rđđi, bđng nhiđn thđnh lđnh mđđi bđ mù, nhđng mđđy ai khđng tham đđđi, còn sđng thđ ngđđđi ta vđn còn cđ tránh bđ tđt nguyđn. Tuấn buồn nhiđđu hđn, thđy đđn tđđi hđn. Khđng biđt nđđi giđđi thêm, Tuấn yđn lđng cho đđn lúc ai vđ nhà nđđy. Chi tiđt nđđy đđđđc kđ nhđ mọt nét nhđ mà cũng có thđ là đđ tài lđn viđt vđ nđđđc Mđ.

* * * * * Sáng sđm thđ hai, theo giđđy giđđi thiđđu, Tuấn đđn phòng nhđn khoa tđ có bđng hiđđu OC RG đđ Santa Ana, bđnh nhđn chđ khá đđng. Nđđi đđđy có ba bác sĩ gđm hai bác sĩ Mđ trđng đđ đđng tuđđi và mọt bác sĩ ngđđđi Hoa hđ Chen mđđi ra trđđng chđa bao lâu. Nđđi phòng đđđi, các bđng cđp, ghi nđđi và thđđi gian huđn luyđn n cđa mđđđi bác sĩ đđđu có treo trên tđđng. Nhđng bác sĩ này đđđu có bđng chuyên chđa bđnh võng mô (retina). Thđt ra tđ nhđ đđn giđđđi đđ hđn 60 tuđđđi, lđn đđđu tiđn Tuấn mđđi nghe biđt vđ bđnh mù mọt thđnh lđnh nđđy.

Lúc nhđ, đđ tđnh quđ, đđ ba bđn lđn Tuấn bđ bđnh mọt đđ, hai mí mọt sđng húp bđ ghđn mđ khđ làm đđđng cđng vào nhau. Sáng đđđy, phđđi đđng bđng gđn thđm nđđđc muđđđi hđđi lâu cho ghđn mđ tan rđ mđđđi mđ mọt đđđđc. Bđnh có khi kéo dài cđ thđng mđđi khđđđi. Đđn hđn 20 tuđđđi, nhđn xa khđng rđ, Tuấn mđđđi đđn optometrist đđ đđ và đđo kđnh.

Tuđn cũng đđ thđđy ngđđđđi ta bđ bđnh mọt hđt, bên trong mí mọt có nhđng mọt trđng và mí mọt sđng. Có ngđđđđi bđ thuđ tinh thđ cđa mọt đđn đđn trđng đđđc, khiđn mọt đđn đđn khđng trđng rđđ, nhđng vđn còn thđđy ánh sáng và nhđn cđnh vđt lđ mđ. Có ngđđđđi bđ cđn thđ, bđ viđn thđ có thđ chđa bđng cách mang kiđn cđn hay viđn (trđđng hđp mọt ngđđđđi giđ). Có ngđđđđi mọt bđ kéo mây phđđa trđđđc thđnh mù lođ. Có ngđđđđi mọt bđ lđn lđđi ra. Nhđng trđđng hđp mọt cđa Tuấn, ngđđđđi ta nhđn vào vđn thđđy tđt đđđp bình thđđng khđng sao cđ, nhđng lđđđi mọt ánh sáng.

Mù Mọt Bọt Thành Linh

Tác Giả: H Phi
Thứ Ba, 29 Tháng 11 Năm 2011 22:15

Mọt phổi mọt ánh sáng xò y ra thành linh và nhanh chóng nhò vò y nhò vò y là do **Võng Mô (retina)**, mòng
lò i thò n kính to ra trong đáy mọt nò i liò n vò i thò n kính thò giác trong hò c mọt tiò p liò n vò i trung
khu thò giác trong não bò bò tòn thò ng. Võng mô tiò p nhò n ánh sáng, hình ò nh và màu sò c
truyò n vào não khiò n ta thò y đò c. Võng mô bò tróc ra hay thò ng tòn cũng nhò miòng film
trong máy chò p hình bò hò hòng hay sút ra, dù máy ò nh, ò ng kính còn tòn cũng không thò
đò c hình. Tò trò c không nghe ai nói tòn bò nh mọt nò y.

Bác sĩ trò, hò Chen đò c sò p xò p chò a trò cho Tuò n. Chen khám lò i và giò i thích tò trò c đã có
phò ng pháp giò i phò u đò gò n lò i võng mô bên trong mọt (**Vitreotomy and Scleral Buckling**).
Gò n đây có phò ng pháp mòi, giò n đò hò n đã đò c áp đò ng. Nò u theo phò ng pháp mòi sò
tránh đò c viò c mọt, vò a đò thò ng tòn, đò tòn kém, mà cũng có kò t quò tòn. Đó là phò ng
pháp bòm hòi thuò c vào bên trong mọt và dùng kim đồng lò nh đò gò n lò i võng mô
(**Pneumatic Retinopexy and Retinal Cryotherapy**).

Nghe phò ng pháp mòi nò y cũng kò t quò tòn, Tuò n yêu cò u Bác sĩ Chen áp đò ng cho mình.
Tuò n đò c đò ngò i trên ghò bên cò nh ghò bác sĩ, mọt bên là mọt ò ng gang nhò ò ng acetylen
cò a thò hàn, nò i liò n vò i mọt vò i kim bòm hòi và mọt bàn đò p đò u khiò n cho lò ng hòi ra vào
nhiò u ít. Tuò n ngò i ngò a mọt, mò rò ng mọt. Bác sĩ cò m kim đâm vào mọt, bòm hòi thuò c vào,
và xò ra nhiò u lò n, khoò ng vài chò c phút.

Tuò n nghe tiò ng hòi bòm vào, rút ra leo pheo, nhò ngò i ta bòm và xò hòi bong bóng. Đau
không thò nói đò c, nhò ng phò i cò n răng, hít hà, ráng chò u đò may ra thò giác đò c vãn hòi.
Bác sĩ làm xong băng kín mọt phổi lò i. Tuò n ra vò. * * * * *

Hai hôm sau theo hò n trò lò i, mọt phổi đò c mò ra, Tuò n thò y lò i ánh sáng lò mò và nhìn vò t
thò y 2 hình, mọt hình mò và mọt hình rõ, và thò y mọt bong bóng hòi hình thuò n trong mọt lao
chao ò mí đò i.
Bác Sĩ Chen cũng bòm hòi nhò vò y mọt lò n nò a. Đau lò m, Tuò n vò n rón chò u. Ba ngày sau
khám lò i, đo áp suò t mọt, mọt phổi đã thò y ánh sáng tòn hò n và đò c đò c nhò ng chò lò mò ò
cuò i miòng card. Bác sĩ bò o đã tòn ròi và chuyò n qua mọt phòng khác có trang bòm mọt máy có
mọt đò u kim nhò nhò mò hàn nò i liò n vò i bò phò n chò a và truyò n đò lò nh (**cò thò là nitrogen
lò ng, Tuò n chò c là vò y**).

Đây là lò n thò ba Tuò n không thò y bác sĩ chích thuò c tê mê, và Tuò n cũng ngò i hòi tòn i sao. Có
thò bác sĩ có lý do, hay vì đã quên. Tuò n cò phó thác cho bác sĩ Chen, và ráng chò u đò ng.
Tuò n vò n ngò i trên ghò ngò a mọt và bác sĩ ngò i bên. Chen không có phò tá nào cò. Ông dùng
kim lò nh xăm vào bên trong vào tòn đáy mọt không biò t bao nhiêu phát xăm, nhò ngò i ta chò m

rãi xãm c g ng làm m t. Thao tác n y cũng t ng t nh ng i ta xãm đ g n m t mi ng v i
mũi xe b r i xu ng cho dính tr l i vào mũi. Tu n đau l m, không th k đ c vì th n kinh m t
c m ng m nh và ngay sát vào não.

Tu n nghĩ ngày x a ng i ta đã quá khen Quan Vân Tr ng can đ m gi i ch u đau, ng i đi m
nhiên đánh c đ cho Hoa Đà m v t th ng mũi tên trên cánh tay. Cái đau đó so v i cái đau
trong m t Tu n lúc châm kim n y thì ch ng đáng chút gì. Tu n c n rằng ch u đ ng, hai l n
b m h i tr c đã làm cho Tu n ch u đau h i quen r i. Nh ng l n n y đau g p trăm l n h n,
Tu n nghi n r ng gi yên cho bác sĩ làm vi c và nh đ n câu Seul le silent est grand (ch có
yên l ng là l n lao mà thôi), tuy r ng có nh ng co rút, n y, u n c thân th theo ph n x t
nhiên không ki m soát đ c. Kho ng ch ng 40 phút thì vi c ép b ng kim l nh (Cryotherapy) đã
xong. Tu n ra v . * * * * *

M t tu n sau tái khám, bác sĩ b o là t t r i, kh i châm n a, và gi i thi u tr l i bác sĩ nhãn khoa
g c Bolsa săn sóc ti p. Vài tu n sau, Tu n tr l i bác sĩ Bolsa khám l i, cho nh v y là
đ c r i và không c n thu c men gì c . Lúc ban đ u Tu n th y trong m t có m t bong bóng
h i chi m 1/3 th tr ng m t ph i n i mi u đ i, th t ra bong bong h i n m phía mí trên,
nh ng m t cũng nh máy hình thâu hình nh ng c. Bong bóng n y ngày càng nh đ n và h n
tháng sau thì bi n m t. M t Tu n nhìn th y hình m i hình th đ u méo mó và th y nh ng v t
đen l ng v ng tr c m t, nhìn ng i nào cũng th y x u xí nh ma. Nhìn TV th y hai màn hình
méo mó cách nhau.

Sau vài năm khi m t tr l i bình th ng, Tu n đ i kính c n. Sau sáu năm, m t ph i Tu n đã
ph c h i l i đ c kho ng 70 %, vì dù sao cũng th y m h n m t trái. Th nh tho ng khi nào làm
vi c gì h i n ng n , th y m t h i b c căng căng, Tu n li n ng ng l i và đ a tay che m t m t đ
xem m t kia còn th y đ c không. Đ n nay 6 năm đã qua, n u che m t ph i, nhìn b ng m t
trái không thôi, Tu n th y sáng rõ nh t. N u đ i l i, nhìn v i m t ph i, Tu n th y hình nh lu m
h n nh ng v n có th còn th y đ ng lái xe trong lúc ban ngày. N u nhìn b ng c hai m t, thì
th y hình nh rõ trung bình gi a hai l i trên v a k , c kho ng 80 %. N u nhìn vào TV lâu cũng
có th nhìn th y 2 màn hình, m t rõ và m t m nh ng hình nh không còn méo mó và đ ng
nét không còn đ n sóng nh tr c.

* * * * * Tu n có h i bác sĩ Chen nguyên nhân vì sao võng mô b tách ra nh v y. Ông không
nói rõ nguyên nhân vì sao, nh ng theo t l c kho ng 10,000 ng i thì có m t ng i b nh
v y. Nên phòng m ch nhãn khoa chuyên v retina n y có công vi c làm đ u đ u. Bác sĩ Chen
khuyên Tu n không nên làm vi c gì quá n ng. R t may là Tu n m i b vài hôm và đ c ch a
tr k p th i. N u đ lâu h n, võng mô đã rách có th s thoái hoá, không bi t có th ch a lành
và ph c h i ánh sáng không. Vì b nh n y x y ra l n đ u tiên và đ t ng t, Tu n ch a t ng nghe
bi t, nên tò mò tìm hi u và đ c bi t có ng i tình linh đang đi đ ng b ng b hai m t m t lúc.
Quá ráng s c, hay b tai n n, đ u b va ch m m nh, hay b đ m m nh vào m t cũng có th

Mù Mọt Bọt Thành Linh

Tác Giả: H Phi

Thứ Ba, 29 Tháng 11 Năm 2011 22:15

b .

Khi x a c Nguy n Đình Chi u, đang trên đ ng đi thi, gi a đ ng hay tin m m t, c b cu c tr v , th ng m , khóc đ n mù m t. Có th th n kinh b quá khích đ ng làm th ng t n vống mô nên mù chng, T đó Tu n th ng nghi m r ng khi làm vi c gì n ng thì th y h i nh c m t và th ng hay ki m soát l i m t mình b ng cách che m t m t và nhìn b ng m t kia. Khi ng i ta b mù m t m t, m t kia v n còn th y, nên r t d không bi t đ k p th i ch a tr .

* * * * Nh k thu t và y khoa tân ti n c a n c M , m t ph i c aTu n đã b mù t i, đ c th y l i ánh sáng.

B nh thành linh đui m t n y ít khi x y ra, nên ph n đông chúng ta không bi t đ n, nh ng bi t đâu cũng có th b t ch t x y đ n cho b t c ai. Có b nh còn đ h n trùng s . V y chuy n n y đ c k nh m t kinh nghi m ho c thông tin. Thi n nghĩ, nên tôi vi t bài n y cho chúng ta cùng bi t qua, cũng là chuy n n c M , và thay ông Tu n ghi n y khoa M .